

Usporena Demilitarizacija Ovk

Author: [IWPR Balkans](#)

Do sklapanja sporazuma o demilitarizaciji OVK doslo je u ponedjeljak uvece. Duboko neslaganje izmedju Kosovara i medjunarodne zajednice o ustrojstvu buducih snaga izbilo je na videlo.

Visednevne prepirke usporile su sklapanje sporazuma o demilitarizaciji OVK do kojeg je doslo u ponedjeljak vece. Duboko neslaganje izmedju Kosovara i medjunarodne zajednice o ustrojstvu buducih snaga izbilo je tom prilikom na videlo.

OVK nije krila svoju nameru da zeli da se transformise iz pobunjenicke vojske u regularnu armiju koja bi u buducnosti branila Kosovo.

Clanovi medjunarodne zajednice na Kosovu pokusali su, medjutim, da dodju do neke vrste kompromisa stvaranjem "Korpusa zastite Kosova" koji bi se sastojao od 5000. ljudi. Ova formacija predstavljala bi neku vrstu nacionalne garde i bila sasvim bezopasna.

U nedelju najavljena ceremonija, kojoj je dat velik publicitet jer je trebalo da oznaci kraj OVK, nije se odrzala. Da bi se zakljucio sporazum bio je potreban jos jedan dan pregovora. General Wesley Clark, vrhovni komandant NATO vojske i Agim Ceku, vojni komandant OVK, konacno su se dogovorili posle visecasovnih pregovora o formiranju korpusa u ponedjeljak vece. Na zahtev rukovodstva OVK, Ceku ce postati komandant novog korpusa.

Vrhovni komandant mirovnih snaga na Kosovu, general-pukovnik Mike Jackson i Visi funkcioner UN Bernard Kouchner zamisljaju Korpus kao neku vrstu civilne zastite koja ce pruzati pomoc prilikom akcija spasavanja, obnove i u slucaju opasnosti po stanovnistvo.

Medjutim, ustupci do kojih je doslo u poslednjim trenucima pregovora navode na postojanje sve ociglednijeg razdora izmedju toga kako pripadnici OVK vide buducnost svoje pobunjenicke vojske i sta o tome misle mirovne snage KFOR-a.

Sudeci po izvorima bliskim OVK, poseban zastoj izazvale su tri prepreke: naziv Korpusa, struktura njegove komande i kolicina oruzja koju su komandanti OVK zeleli da zadrze. To je ujedno bio glavni razlog sto se ceremonija, zakazana u nedelju, nije odrzala.

Dve strane su se dogovorile oko imena "Korpus zastite Kosova", kao sto je zahtevalo OVK rukovodstvo, umesto "Kosovo Korpus" kako su hteli pripadnici mirovnih snaga.

Rec "zastita" se na albanskom moze prevesti i kao "odbrana", sto se smatra jednim od ustupaka od strane KFOR-a. Vodje OVK dosledno opisuju ovu novu formaciju svojim sunarodnicima i novinskim agencijama kao "Armiju Kosova" ili "Trupe Kosova".

Ne samo da je sporno ime vec i ustrojstvo novih snaga na Kosovu u ciji sastav ce uci 3000 redovnih pripadnika i 2000 rezervista.

"OVK snage se transformisu. Nece se vise tako zvati, ali ce predstavljati odbrambenu snagu na teritoriji Kosova", rekao je Hashim Thaci tridesetjednogodisnji politicki lider OVK, na pristinskom stadionu uz klicanje

okupljenih pristalica. Ovom nastupu prethodila je oprostajna parada OVK ulicama Pristine.

"Danas završavamo marš za slobodu i otpocinjemo marš za budućnost nezavisnog Kosova i njegove armije", izjavio je okupljenoj gomili vrhovni komandant OVK, general Agim Ceku.

Militantna priroda snaga, koju opisuje rukovodstvo OVK, fundamentalno se razlikuje od civilne strukture nacionalne garde kakvu zamislja da stvori KFOR. Korpus za zaštitu Kosova ne poseduje nikakvu "vojnu, pravosudnu ili terorističku funkciju", objašnjavaju pripadnici KFOR-a.

KFOR pojasnjava da će zadaci novih snaga biti prvenstveno civilne prirode; one će obezbeđivati brze intervencije u slučaju prirodnih katastrofa, ili će pomagati prilikom izgradnje infrastrukture i ostalih projekata u pokrajini.

Na osnovu novog sporazuma Korpus će moći da raspodeli do 200 komada lakog naoružanja svojim pripadnicima koji obezbeđuju baze. Rukovodstvo OVK je zahtevalo do 2000 komada naoružanja koje bi se raspodelilo novim trupama. KFOR nije popustio po ovom pitanju i njihov broj je ostao isti. Međutim, zvaničnici KFOR-a su ranije izjavili da će Kosovarima biti odobreno traženje dozvola za nošenje oružja radi "lične zaštite". Iz toga se može zaključiti da će nekim bivšim vojnicima OVK biti dozvoljena upotreba lakšeg naoružanja.

U okviru demilitarizacije koju sprovode UN, predato je više od 10.000 komada oružja.

Potporučnik KFOR-a potvrdio je da na Kosovu vlada "kultura oružja" i da su ljudi navikli da imaju pištolje u kućama. Drugim rečima, ukoliko OVK potpiše sporazum o demilitarizaciji, skloni naoružanje i uniforme van pogleda i ne izaziva nevolje, onda će se KFOR potruditi da ne pretražuje dvorista i podrumne sirom pokrajine u potrazi za oružjem.

U stvari, od kako su se pre tri meseca na Kosovu rasporedile snage KFOR-a, njihovi komandanti su pokazali veliko razumevanje za želju OVK rukovodstva da konstruktivno učestvuju u posleratnom životu u pokrajini. Članovi OVK se regrutuju u redove nove policije Kosova, koju trenira OSCE. Činjenica je da pojedinci sa vojnim iskustvom imaju prednost prilikom selekcije.

U subotu KFOR je odobrio da se vojnici OVK -a pojave zadnji put u uniformi i lako naoružani, da bi njihove snage marsirale prepunim ulicama Pristine. Spremnost od strane KFOR-a da stvore Kosovo Korpus je još jedan od primera kojim se želi obezbediti korisna uloga i dostojanstvo za pripadnike nekadašnjih kosovskih pobunjenika.

Pre nego što su poslednje poteškoće poremetile proces demilitarizacije u nedelju, KFOR je hvalio snage OVK zbog pridržavanja dogovora, na osnovu koga je bilo sve manje javnog istupanja u OVK uniformama. Ipak, na ulicama Pristine ozivila je prodaja suvenira sa OVK oznakama, privescima za kjuceve i zastavama.

Poprilicno popustljiv stav KFOR-a mogao je nastati usled brige da bi previse pritiska dovelo do toga da se otepe ekstremni delovi OVK i predju u ilegalu.

Neke spekulacije na tu temu ne odbacuju mogućnost da se OVK rascepi.

General Agim Ceku otkazao je pojavljivanje sa generalom Mike Jacksonom da bi se sastao sa Ramuš Harudinajem. On je OVK komandant južno-zapadne zone Kosova i bivši vojnik Francuske legije stranaca.

Haradinaj je jedan od dva regionalna komandanta OVK koji odbijaju da vrate nesto od oruzja KFOR-u.

Prica se da su regionalni komandanti OVK snaga zabrinuti zbog oduzimanja prava na nosenje uniformi i njihovih OVK oznaka. Jaskson je u utorak izjavio da ce amblem novih snaga upotrebljavati iste crvene, crne i zlatne boje, ali ce umesto znaka albanskog dvoglavog orla biti mapa Kosova.

Zavrсна faza procesa demilitarizacije, proizvedena do utorka uvece, predviđja da se kosovski borci više ne pojavljuju u OVK uniformama na Kosovu.

Laura Rozen izvestava sa Balkana za strane medije od 1996.godine.

Location: Kosovo

Focus: Balkans: Regional Reporting & Sustainable Training

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/usporena-demilitarizacija-ovk>